

виває свої здібності, нахили, задовольняє свої інтереси, вивчаючи економічні та гуманітарні навчальні дисципліни. А викладач прагне дати можливість йому розібратися у всьому, допомогти не розгубитися у широкому просторі наукових понять.

Великого значення надається й індивідуалізації особистості, тобто враховуються у ході навчально-виховного процесу індивідуальні особливості молодшої людини. Та найважливішим аспектом всього навчання є, звичайно, його безперервність. Треба вчитися усе життя — це аксіома, що не потребує доведень. Саме це і дає сенс існуванню людини і вдосконаленню її.

Інноваційний процес в освіті — це сукупність послідовних, ціленаправлених дій, спрямованих на її постійне оновлення. Тобто у традиційну практику вносяться все нові й нові тенденції оновлення світового освітянського простору. А провідною умовою цих дій є позиція молодшої людини стати дослідником і винахідником у житті, у своїй майбутній професії, де інформатизація та комп'ютеризація набули значного поширення, особливо зараз, на початку XXI століття.

*М. І. Фащевський, д-р геогр. наук, проф.,
І. В. Білоконь, канд. екон. наук, доц.,
кафедра розміщення продуктивних сил*

РОЛЬ ІНТЕГРАЦІЇ НАУКИ І ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ІННОВАЦІЙНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ

Нова історична реальність XXI століття характеризується зростанням ролі глобалізаційних процесів як у сфері виробництва, так і розвитку споживчих ринків товарів і послуг. Новітні технології охопили усі сфери життєдіяльності суспільства, прискорили усі цикли відтворення і викликали фундаментальні зрушення в розвитку продуктивних сил та їх територіальної організації. Два найпотужніші чинники — глобалізація і регіоналізація — стали вирішальними як у світовому, так і національному та регіональному економічному розвитку. Світовий і національний економічний простір все більше в своїй будові набуває рис територіально організованої мережі (сітки), в якій ядрами є виробничі, споживчі та інші типи територіальних кластерів, побудованих на локальній кооперації різних галузей господарства. Такі форми просторової

організації господарства стають генераторами інновацій, вироблення та обміну новими знаннями. Важливим елементом таких форм організації господарства є освіта і наука. На відміну від нишньої форми організації виробництва і забезпечення його робочою силою, для якої характерною є відокремленість процесів створення основних засобів і підготовки робочих кадрів, які будуть зайняті на виробництві і використовувати ці засоби, в нових інноваційних формах просторової організації господарства реалізується єдина функціональна залежність усіх ланок транслокальної кооперації економічної діяльності. В цій кооперації відповідним чином генеруються знання відповідних кваліфікаційних рівнів і компетенцій зайнятого економічною діяльністю персоналу. Таким чином, сучасний економічний простір міняє свою будову. Його структурно формуючими ланками все більше стають локальні співтовариства як ланки єдиної мережі, серед яких наука і освіта набувають все більш вагомого значення.

Нові форми просторової організації господарства висувають і нові принципи організації наукової і освітньої діяльності. Насамперед це стосується підготовки кадрів у тих масштабах, які відповідають функціональним потребам економіки. Крім того, для забезпечення конкурентоспроможності виробництва товарів і послуг необхідним стає постійне оновлення знань про технології і організацію економічної діяльності.

В новому способі виробництва зростає роль знанневої людської продуктивної сили і зменшується роль індустріальної. Це є ознакою фокусування постіндустріального суспільства, оскільки головним фактором виробництва стають знання, безперервність нововведень і оновлення знань суб'єктів виробництва.

Важливе місце у формуванні економічних знань молодого покоління належить вищим навчальним закладам. Співробітниками кафедри розміщення продуктивних сил з залученням наукових працівників Академії Наук України підготовлений фундаментальний підручник з розміщення продуктивних сил і регіональної економіки (988 с.). Він є базовим у формуванні новітніх знань про продуктивні сили, сучасні вітчизняні і зарубіжні теорії розміщення продуктивних сил і регіональної економіки, закономірності, принципи і новітні чинники формування економіки регіонів. В ньому відведене належне місце і характеристики науково-технічного потенціалу та оцінці його стану по регіонах України.

Зміна індустріальної парадигми розвитку України у перспективі на постіндустріальну відображена у розділі, що стосується регіональної економічної політики й удосконалення управління

регіональним розвитком, де подано наукове обґрунтування просторового розвитку України. Студентам надаються нові знання про сучасну стратегію розвитку продуктивних сил і економіки регіонів, розроблені в установах Академії наук України Схеми-прогнози та державні програми соціально-економічного розвитку регіонів України на довготривалу перспективу. Оволодіння студентами новітніми знаннями про сучасну і майбутню просторову організацію економіки України сприятиме не лише більш глибокому осмисленню територіальних особливостей економічних процесів, але й науково обґрунтованому прийняттю рішень у практичній діяльності їх як фахівців-економістів, визначенню інноваційного шляху росту, що базується на новітніх знаннях про просторову організацію господарства.

Г. О. Федоренко, канд. юрид. наук, доц.,
кафедра теорії та історії держави і права

РЕАЛІЗАЦІЯ НОВОЇ ПАРАДИГМИ СТОСУНКІВ ОСНОВНИХ СУБ'ЄКТІВ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В АСПЕКТІ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ

Проблеми консолідації суспільства та держави в Україні набувають на сьогодні особливої актуальності.

Як зазначається у спеціальній літературі [1, с. 21], в усіх соціальних системах діє закон самозбереження, згідно з яким будь-яка соціальна система, так само як і її окремих елемент, прагнуть зберегти свою цілісність; самозбереження системи залежить від багатьох факторів, одним із яких є наявність тісних взаємозв'язків між її складовими елементами. А, отже, в «соціально-правовій державі» [2] вироблення механізмів консенсуальної демократії на державному рівні розпочинається саме на рівні громадянського суспільства і особливе значення у його розвитку належить найкращим представникам сучасної молоді — студентству.

З приводу цього, передусім, слід звернути увагу на підвищення рівня правової культури студентства, оскільки становлення та зміцнення «соціально-правової держави» не може бути успішним без відповідної правової культури суспільства, тієї культури, за якою «кожен дотримується Конституції України та законів